Чурапчыга күн тахсар !

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

2017 сыл От ыйын 27 күнэ чэппиэр № 79 (11389)

12+

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Быыбар - 2017

Уважаемые чурапчинцы и гости района!

2017 сыл балаҕан ыйын 10 күнүгэр муниципальнай быыбарлар ыытыллыахтара. Бу быыбарга олохтоох дьаһалта баһылыга уонна бэрэстэбиитэллэрэй органнарга депутаттар талыллыахтара.

Российскай Федерацияҕа 2002 сыл бэс ыйын 12 күнүгэр 67-ФЗ "Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации" сокуонунан сөп түбэһиннэрэн, Чурапчы сэлиэнньэтигэр быыбарынньыллар схеманан уларыйыылар киирбиттэрин биллиһиннэрэбит. Ол курдук быыбардыыр участокка депутаттар мандаттарын ахсаанын тэҥнэһиитин буолар. Быйыллаттан "Центральный" быыбардыыр уокурукка 3 (уруккута 2), "Новгородовскай" быыбардыыр уокурукка 3 (уруккута 4) мандаат хоруллар. "Чаран", "Марыкчаан" уокуруктарыгар уларыйыы киирбэтэ.

Быыбардааччы ахсаанын тэҥнэһэн "Центральнай" уокурукка "Новгородовскай" уокуруктан Юбилейнай, Федоров уулуссаларын, "Куоҕалаппаайы" уокуруктан Пильники уулусса барыһы дьиэлэрэ сыһыарыныллар. Быыбардааччылар испииһэктэрэ, быыбардыыр сирдэрэ уларыйбат. Бу үөһэ аатламмыт быыбардааччыларга миэстэлэригэр "Новгородовскай", "Куоҕалаппаайы" быыбардыыр уокуруктарыгар «Центральнай» уокурукка турбут депутаттарга куоластыыр биллэллэтиэҕ онно боруоллар.

Нэһилиэк байылыытын талаҕа уларыйыы киирбэтэ.

"Чурапчы нэһилиэгэ" МТ дьаһалтата.

Үтүө холобур

"ҮЛЭЛИИР ҮЧҮГЭЙ!"

"Биир эҥээр-эҥээр тиэр буоккэр, үс оҕо эрэллээх Эр киһи буоккэр.."
Мацдар Уус.

Бу саас, муус устар ыйын 3-7 күннэригэр "Аҕа – дьиэ кэргэн биэ тирэҕэ, дьиэ кэргэн - дойду биэ тирэҕэ!" диэн лозунгунан ороспуубулукэтээҕи Аҕалар иккис сийэстэрэ ыытыллыбыта. Ороспуубулукэтээҕи барыта 268 Аҕа сэбиэтэ үлэлиир эбит буоллаҕына, бииһиги улууспутугар "Эркин" улуустааҕы, "Улуор" Чурапчы нэһилиэгин эр дьонун түмсүүлэрэ, онуоҕа "Тирэх" С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын аҕалэрэ түмсүүгэ үлэлииллэр.

Ити сийэскэ дьиэ кэргэн, демография, уопсастыбаҥа/аҕа сүрүннэ, эппиэтинэһин үрдэтии, дьиэ кэргэн туруктаах буолуутун бөҕөргөтүү, эр киһи дорҕоонун, дьарыктаах буолуутун, уол оҕону иитии, аҕата суох оҕолорго комо курдук тыын боппуруостары тарыйбыттара. Сайынны сынналаан, үсэпуска бириэмэтигэр ыытыллан көбөхтөөх, оргуукуот оҕо иитиитигэр бэлэмнэһэр "Тирэх" аҕалар түмсүүлэрин салайааччы, "Эркин" улуустааҕы эр дьон түмсүүтүн чилиэнэ Николай Николаевич Новгородов хаһыс да сылын, бэйэтин туһунан да диэхэ сөп, подростковай сыһыаннарга чугаһаабыт үлэлэргэ болҕомто биэрэн, сэттээх сүүлэ таба тайаннан иитиккэ олохторун олоҕостоҕуттар кыһалҕалаах туран үлэлиһэр.

"Үлэлиир үлэҕэ бэлэмнэлэрэ үчүгэй. Туох барыта хара үлэттэн саҕаланар, хара үлэни кыайбат киһиэхэ үчүгэй үлэни иитэн таһыллыбат. Бырааһынньык күттамматтар, барыһы-бэрэ сатыыр киһи эйэҕэстик буолар. Биһиэхэ бу үлэлээн сылдьар үлэлэһэр маладьыастар! Уларыйар сыһыаннарга үлэни кыайа тутыһарбыт иннинэ/кэлин дьаһанан кыайыгас-хотугас буолуохтара, быстах санаалаах-оноолоох ыытарбаппыт барыһы-бэрэ тулуйан үйдөөтүлэр. Оҕолоругуттэн чаҕыһар улууспутугар Дьарыктаах буолуу киинин салайааччыта Софрон Софронович Осипов тыл кэпсэтэргэ. Онно үлэлиир оҕолорго биир кэмнээх боруобуйа көрөбүт, ойуохалыт диэн эппитэ. Итиэнэ сибээстээн "Тирэх" түмсүү иэнэҕо дуоһабаһыналаан үлэлэбиттэрэ төлөнүө буолла. Аҕалдьах ыйын бүтүүтүгэр диэри иилэ сылдьыахпыт, кинилэри үлэлээн эрэ буолбакка сырдык санаалаах дьон буоластыырыгар туох эмэ ойуу-санааны уоттуут, көрөбүт кэлин дуу диэн сыалламмыт үлэлии сылдьыахпыт", – диэн Николай Николаевич эппиэттээбитэ.

Итиэннэ биһиги сайаапкыбыт үлэлии-хамныы сылдьыбыт үлэлэргэ аһыы да оҕолорго хоһоонноох буоллаҕа. Чурапчыбыт сырдык, ырааһы буолуутугар үлэҕэ оҕолоох кытталлан үлэлиэхтэрэ диэххэ үөрэбит. Оттуу аайыттан үлэлиир үлэлэрэ ыраах кэмнээҕи историческай наука доктора В.Н. Иванов этиитэ тыыннаах киирэн кэпсээтэр: "Бэлиэтэлэрэ полоолимой энергиэ Суорун Омоллоон сэриилэспэтэх Чэркэх Таптаныгын улуһа мемориальнай музей "Якутская политическая ссылка", "Ленский историко-архитектурный комплекс "Дружба" в селе Сотинцы, музей основоположников якутской литературы в селе Бынык-Кюель Таптаныгын улуһа, а тиэрэ в городе Якутске обосновал литературный музей имени П.А. Ойунского (вместе с писателем В.А. Прокопьевым-Кулаптаем). Это поистине подвижнический труд писателя никому ни одной нации, населяющими нашу республику и за ее пределами". Бу дьаһалы тыллаһыы этэн турар, Чэркэхтээҕу норуотунай театр бэйэтэрии сүдү кайгыгын драмаһын үйэтитэн, бэл биһиэхэ, оробуот күнү оробуот диэбэккэ, дьиэттээри түбүктэрин хаһыарат туран кэпсэн сонноох көрөбүттэригэр мунура суох махталбытын тэрдэбит. Айар үлэлиигэр үрдүкэн-үрдүк диэйиллэрэ, пэнсиялаах, улуускут аатын республикаҕа эрэ буолбакка Бүгүн диэбэт үрдүнэн суон сураҕырыы, диэбэт аатаһын диэн алыс тыаларга тэрдэбит.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Сэргэх тэрээһин

СҮДҮ ТАЛААННААХ ДЬОН УЛУУҺУГАР

Марыетта Бондарева - Ньургу оруолугар

Съемки дайы үтэҥэ кубулуйбут Иэйи эҥэр редакциятыгар табаарыстыы көрсүһүү-ыһыахтыыр, от ыйыын 14 күнүгэр Бынык Таатта сиригэр-уотугар буолуо ааста. Тоҕо диэтэҕэ "буоллаҕа ааста" диэн хомолто эппиэттиир эппиэттэх иһин, онно сылдьыбыт дьон көрбүт-истибит, үктэммит сирбитигэр үйэ-саас тухары умнубатылы ойбуттэрэ хаһаанньыт.

Көрсүһүүбүт маннайгытыгар, норуотунай суруйааччы, РСФСР, САССР искусствотын үтүөлээх үлэһитэ, П.А. Ойунускай уонна А.Е. Кулаковскай аатынан Государственнай бириэмийэлэр лауреатара, СӨ Бочуоттаах олохтооҕо, Социалистическай Үлэ Геройа Дмитрий Кононович Сивцев – Суорун Омоллоон тэрилтэбит Таатталлаах Чэркэх государственность уонна политическай сыһыгы тумэлэригэр сырыттыбыт. Тумэл дириэктэрэ Николай Ефимович Попов, Изабелла Яковлевна Жерготова тумэл научнай сотрудниктэрин кытары нальчыы, олус үчүгэйдик Суорун Омоллоон тумэлин тэриллиитин хайдах саҕаламмытын, биһиэхэ кэлэ-хамнас хаамыытын, очнолооҕу олоҕу көрдөһүннэр тутуулар, маллар-саллар туспарынан сырдатыллар, сөбүлэһии кэпсээннэр.

Кэлбит ыалдьыттарга аттыһан "Таатта" улуустааҕы хаһыат редактор-дириэктэрэ Анна Константиновна Поселенская уонна Николай Ефимович Попов буолаллар, П.В. Толстиков аатынан Чэркэхтээҕү норуотунай театр труппатын (режиссер Матрена Петровна Яковлева), Суорун Омоллоон "Сайсары" драматыттан быйа тарҕан оонньуу корифэйдэр. Кыһалҕа кэм иһигэр очнолооҕу байыаннай-историческай сэҕэлүүлэрин, Бынтай кинэс бардам быһыытын, Ньургу кыыс ыраах санаатын, ыарыытын, иин-биин Мөкүөй уонна Мөйүөк бэйэ-бэйэҕэ харыстабыллаах сыһыаннарын – бука барытын бииргэ тыалынан көрөн астыныбыт; артыыстар уратыы, сүдү талааннарын ураһаннык сохпутбут-махтайыбыт.

Театр режиссера Матрена Петровна бэйэтэ иэдэһинэн учуутал, СӨ үөрэҕириитин туйгуна. Ол да буолар оскуола олоҕуттан быыс булан, эбии дьарык онностон, дьонуун-сэргэни түһэрэн, нэһилиэк 1989 сылтаахтан норуотунай театр аатын ылбыт студиһын ороҕотуран, ыраас таҥымнаах республиканскай көрүүлэргэ иннинэ күннэтэ сылдьыарын биһиги кэлэр иэдэбит уонна кэлэн түгэнэйдик.

Драма кылабыынай оруолун, Ньургу – дьиэлэһэ кыыс уобарабын толоробут, арыйбыт. Чэркэхтээҕү оскуолаларга сахалыы уонна литература учуутальын Маристта Бондареванаы мустубут дьон ураханнык бибирээтэ. "Мин иэдэбинэн артыыска буолбатахтын. Чэркэххо саха тылын учуутальынан аттаран кэлбитим. Маннай спектакль турорбутунуттан оҥоһон сүрүн оруолу толорор кэнэ суох буолан бэйэм тэҥнэммит көрөбүтүм", - диэн испиэктэк мичээрдиир-мичээрдээн, соруйан уулуу ыллан иһэ-ниһэ Маристта кэпсиир.

Дьахтар-аймах харах уулаах көрбүт сыһыаныгар, 10-с кылаас үөрэнээччитэ Максимилиан Репетилова (Мөйүөк оруолугар) уонна 7-с кылаас үөрэнээччитэ Коля Борисов (Мүлдьү оруолугар) олус чэпчэкитэйдик соппоон көрөрүттэр. "Олус дьаҥы талааннаах оҕолор эбит, наһаа мацыыластар", - диэн "Саха сэһэн" редакциятыгар дизайнера Нарыына Бурнаева саҥаһын тиэрдэр.

Бынтай кинэс - В.Ф. Ефремов уонна Арчылаана - Лидия Собакина

Итиини эҥэн туран, чэчэ дьаҥы Д.К. Сивцев - Суорун Омоллоон саха литературатыгар суруйбут хамаанньатын "Айыы", "Сайсары", "Күкүр Уус", "Күн күүгэйэтин иннинэ", "Күөх көпсө" диэтэхтэринэ айымньыларын саҥаан көтүрүн. Оттуу кытары историческай наука доктора В.Н. Иванов этиитэ тыыннаах киирэн кэпсээтэр: "Бэлиэтэлэрэ полоолимой энергиэ Суорун Омоллоон сэриилэспэтэх Чэркэх Таптаныгын улуһа мемориальнай музей "Якутская политическая ссылка", "Ленский историко-архитектурный комплекс "Дружба" в селе Сотинцы, музей основоположников якутской литературы в селе Бынык-Кюель Таптаныгын улуһа, а тиэрэ в городе Якутске обосновал литературный музей имени П.А. Ойунского (вместе с писателем В.А. Прокопьевым-Кулаптаем). Это поистине подвижнический труд писателя никому ни одной нации, населяющими нашу республику и за ее пределами". Бу дьаһалы тыллаһыы этэн туран, Чэркэхтээҕү норуотунай театр бэйэтэрии сүдү кайгыгын драмаһын үйэтитэн, бэл биһиэхэ, оробуот күнү оробуот диэбэккэ, дьиэттээри түбүктэрин хаһыарат туран кэпсэн сонноох көрөбүттэригэр мунура суох махталбытын тэрдэбит. Айар үлэлиигэр үрдүкэн-үрдүк диэйиллэрэ, пэнсиялаах, улуускут аатын республикаҕа эрэ буолбакка Бүгүн диэбэт үрдүнэн суон сураҕырыы, диэбэт аатаһын диэн алыс тыаларга тэрдэбит.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Үбүлүөйдээх биир дойдулаахтарбыт

БИИР ИДЭНЭН -- 41 СЫЛ

Үлэҕэ бэриниилээх буолуу, үрдүк көрдөрүүнү ситиһии биир сүрүн төрдүнэн идэни таба талыы, ол кэмнэ уларыйбакка үлэлээһин буолар. Итэҕии сөбүлүүр, киниэхэ бэриниилээх буоллаххына сыллары уонунан, көрдөрүүлэрин тупсан иһэллэр, ситиһиилэр кэлэллэр. Ити хаһыык идэни үлэлииргиттэн тутулуга суох. Кини, кырдьан олорон, туох туһалааҕы ситистим диэн сыаналанарыгар үлэтин көрдөрүүлэрэ улахан миэстэни ылаллар.

Аҕыйах хонуктааҕыта кино системэтигэр 41 сыл үтүө суобастаахтык, таһаарыылаахтык үлэлээбит Иннокентий Иванович Бурцев 75 сааһын туолбут үбүлүөйүгэр сырыттыбыт. Кино бэтэрээнэ бу үөрүүлээх быраабынньыгар бииргэ үлэлээбиттэрин, аймахтарын, табаарыстарын ыҥырбыт. Чурапчыбыт биир мааныылаах, элбэх үөрүүлээх дьаһал ыһыылар алааһыгар Маҕаайыга буолбут дьоро күнүгэ үбүлээргэ анаан кини үлэтэ, улахан дьиэ көргөн аҕа баһылыгын быһыытынан олоҕо-дьаһаҕа үөрүүлээх быһыыга-майгыга кэпсэнин, эҕэрдэ бастыҥа этилиннэ.

И. И. Бурцев 1942 сыллаахха от ыйын 17 күнүгэр дириҥ историялаах, кэрэ айылҕалаах Сылан Булгунньахтааҕар күн сирин көрбүтэ. Оҕо сааһа сэрии, сут-кураан, сэриигэн эмэҕэлээбит дойдуну чөлүгэр түһэрии сылларыгар ааспыта. Оччотооҕу оҕо сиэринэн кыһыныын дьиэ ис-тас үлэтинэр дьонугар көмөлөһөн, сайыныын оттоһон үлэҕэ-хамнаска эриллэн улааппыта. Билигин да баар сыллары туоһулуур „Сэрии сылларын оҕото" мэтээллээх.

Эдэр сааһын үтүө, умнуллубат өйдөөбүлүгэр кинони көрүү буолара. Искусство бу кэрэ көрүҥүн ис сүрэҕиттэн сөбүлээн Дьокуускайдааҕы киномеханиктары бэлэмниир училищены үөрэнэн бүтэрбитэ. Дьэ бу кэмтэн Иннокентий Иванович олоҕо бүгүҥҥү киинэни кытары сибээстэммитэ. Үлэтин Хайахсыт нэһилиэгэр киномеханигынан аанан саҕалаабыта. Онтон Кытаанахха, Чурапчы стационнартыгар үлэлээбитэ. Биир бастыҥ чугэнинэн оччотооҕу кэмнэ киномеханиктаабыт Е. Е. Дьячковскайдыын Чурапчы оройуонугар кэтит экраннаах киинэни аан бастаан көрдөрбүттэрин бэлиэтээн ахтар. Кэлин бочуоттаах сынньалаҥҥа тахсыар диэри Майа кинопрокатыгар кино дьиэтин бэрэбиэрэлээччи инспектордарынан сылдьыбыта. Барыта 8 сыл киномеханигынан, 28 сыл кинопрокакка үлэлээбитэ. Ити кэмнэ тоһолоох кино дьиэтин сымнайдаабытын даҕар үүстүк буолуо.

Иннокентий Иванович бастыҥ үлэтинэн республика кинофикациятын салаатын Бочуоттун дуоскатыгар хас да төгүллээн таһсыбыта, Коммунистическай үлэ удаарынньыгынан буолбута, ССРС кинематографиятын туйгуна, Россия бочуоттаах кинематографиһа, Саха Өрөспүүбүлүкэтин культуратын туйгуна буолбута, Үлэ бэтэрээнэ. Бу үөрүүлээх дааталыгар "Улууһу сайыннарыыга кылаатын иһин" 3-с степеннээх знагынан наҕараадаланна.

Кэргэнинниин Ирина Константиновналыын биир идэлээх буоланнар бэйэ бэйэлэрин бары өттүнэн өйөһөн-өйдөһөн быр бааччы олорон, дьоллоох 4 оҕону күн сирин көрдөрөн тэбэх сиэн, хос сиэн таптанныах эбэтэ, эһээтэ буолбуттара. Күн бүгүн Иннокентий Иванович 12 сиэннээх, 6 хос сиэннээх. Онон 75 сааһын туолбут үбүлүөйдээх кыраныаҕас оҕолорун, сиэннэрин, хос сиэннэрин таптаалларынан, аймахтарын табаарыстарын убаастабылларынан арчыланан этэҥҥэ олорор. Киниэхэ, дьиэ кэргэнигэр чэгиэн доруобуйаны, этэҥҥэ буолууну баҕарыаҕыҥ!

Алексей СЛЕПЦОВ.

Кэпсиэхпин баҕарабын

ДУОБАТЧЫТ ДЬӨГҮӨР ДЬОНУ СӨХТӨРБҮТ ТЭБЭНЭТТЭРЭ

Чурапчыбыт улууһун бастакы кэлүөҕү дуобатчыттарыттан биир саамай талааннаахтара Егор Митрофанович Монастырев оҕо эрдэҕинэ сут-кураан сатыылаан, дьонун кытары күүс өттүнэн хоту көһөрүллүү алдьархайыгар түбэһэн, тоҥуу-хаһыы, хоргуйуу бары сорун-муҥун энэринэн тэлбит киһи диэххэ, кыһыны сөхтөрөр оптимист этэ. Мин кинини кытары дуобат эйгэтигэр үйэ аҥарын курдук кэмнэ алтыспыппын тухары биирдэ да мунаттыйарын, санаата түһэрин көрбөтөҕүм. Хата тэттэрүүтүн, күөгэйэр күннэригэр сырыттаҕына, кини баар күрэхтэһиитигэр көрөөх кэпсээнэриттэн, сахалыы тойуктарыттан, күүһүмсүйэр сөхтөрүүтэн, кэрийэ күлсүү, омуннаах сэһэнүү-омуру бөҕө буолара. Көрдөххө кыра уҥуохтаах, ханнайы көрүҥнээх эрээри, дьону сөхтөрөр, ис иһиттэн буорахтаах кытаҕас, ыһыы күүстээх киһи этэ. Кинини биирдэ дьон кэпсиилэринэн да, бэйэм дьаҕаны көрбүппүнэн, хары баттаһан хайа да бэйэлээх уоскулаан дьоннорго кыайтарбытын көрбөтөхпүт. Итиэннэ сиэттэрэн биир үбэнэни кэпсиим.

1967 сыллаахха Дьокуускай куоракка, сааһыары, Саха сиригэр аан бастаан дуобакка маастар нуормалаах күрэхтэһии ыытыллар буолбута. Ол эпиэттээх күрэхтэһиигэ бэлэмнэнээри Саха сирин дуобатчыттара «Тайга» гостиница биир кыыс хоһугар түспүттэрэ. Мин, оччолорго художественнай училищеҕа үөрэнэр уол, иллэҥсийдэрбин эрэ, киниттэргэн аралыйбат этим. Тренерибитинэн, сахалартан дуобакка бастакы спорт маастара Семен Николаев анаммыта. Бэрэ табыллан эрчиллиэхтэрин, хосторун биир оронугар Мирнэйтэн командировкаҕа кэлэ сылдьар нуучча толуута олохсуйбут этэ. Киэһэ кинини кэрсо сетка суумкаҕа пиибэ хаапаммыт дьоҕоттоорто кэлиигэр, аһын дьон баатлар диэн баарҕыы табакка, киэһэни быһа айдаарсаҕэмиэ да күүс тургутуһан хары баттаһан, дуобаттыыр өйү-санааны ыһан кэбиһэн тарҕаспыттар. Сарсыныгар киһилэриттэн: "Биһиги дуобакка эрчиллиэ этибит, оннон баһаалыста атын палатаҕа көс", - диэн көрдөспүттэригэр: "Манна дуобат, сахымат күлүүбэ буолбатах, манна гостиница", - диэн кыыкыраччы аккаастаан кигэнтэйдээн кэбиспит. Онон «айдааннаах» ыччат командировкатын хайыһатынан, ханна эрэ барбыт кэмигэр, кинитгэн хайдах бокуолоор түһүнан дуобатчыттар сүбэлэһэ олордулар. Бэрэ мунаахсыйан, аҕала сатаан, спорткомитет нөҥүө туруорсан эһин диэн тылбыр бытааран эрдэхтэринэ, бу кэпсэтиигэ оччо кыттыгаһа суох курдук улахан оронно кэтэх тардыстан сыппыт Дьөгүөссэ Монастырев, спорткомитет диэн тылы истэт буолан хаалан турбат дуо! Оронугар олоро түһэн: "Аар-дьаалы оҕолор! Аймааҕыттар сааттаан туора топпут уһун тумустаах сыыттай айыы бүтүн успорокомитеттин хамсатаҕыт дии? Үчүгэй ачыаһыраныы! Бэҕэһээ киэһэ аҕа саастаах дьон баатлар диэн тардыммакка, сахалар диэн сэнээн, кэлиигэлэрин кытары пиибэ иһэ-иһэ хары баттаһан халаарбыттарыгар уунн омурдан, дуоскаҕытын дьоло суолаан ыһмилинкэн буолан олорбуккут дии! Чахчы үүрүөххүтүн баҕарар буоллаххытына, кыайтардаҕына бу хостон тахсан биэрэр мөккүөргэ, мин бэйэтэтэҕи кытары хары баттаһыыннарын эл, кыайдаххына биир дьааһык пиибэ туруорабыт диэн мөнчүүкээн да бүгтэҕэ дии!» - диэн сөбүлээн турда. Мин, оччолорго Дьөгүөрү саҥа көрөр буолан, баламат санааттан ордук сөһүйдүм. Ити этэр "сыыгтайа" киниэхэ хаһооохоххо тэҕүс уонча киилэҕэ хаһооннох, үөскүлэҥ кыһыны көрөн туран, мин бэйэтэҕи диэн кыйыттэһиннэхтик санаран киирсэргэ сорумуттун аҕыас итэҕэйбэтэҕим. Сааһахха ону биһиргэлэрдии Мэнэттэн ыалдьыттары киирэ сылдьар Суөдэр Куолаһап оҕонньор: "Онһук бөдөн киһи буоллаҕына Дьөгүөрү бэйэтин көрүөҕүн, пиибэтэ да суох киирсэр иниҥ" - диэн дьону күлэргэтибитэ. Онтон Дьөгүөр: "Олоппос иччитэ буолбут, сыатыйбыт эмэһэтээх, өнүргэс уҥуохтаах шуолаһы абаккабар да кыайан барбан тэйиэм», - диэн эппит тылын биһиргээн олорбута. Дьөгүөрү урукката биэр, кини кыаҕар бүк эрэнэр дуобатчыттар үөрэ түспүттэрэ. Бары сүбэлэһэн баран, баҕар кырдьык Дьөгүөрү мыынньаҕына" сылаттайбыт" аккаастаан кэбиһиэ диэн, хаһыа да буолан аллараа буфекка түһэн сүүрбэ бытылкы пиибэни таһааран, остуолу толору кэчигирэтэн кэбиспиттэрэ.

Уһуннук күүтэрэ барбакка, эбиэт саҕана, остуолга турар пиибэлэри көрүө-көрбүтүнэн командировкалаах уол кэлэн түспүтэ. Биһиги дьоммут, онон манын уҕалдьыттыкка, мөккүөргэ хары баттаһыы баламынньатын билиһиннэрбиттэригэр, кими кытары киирсиэхтэҕин көрө да барбакка улгумнук сөбүлэспитэ. О с т у о л у хомуйан баран у т а р ы л а һ а н ч ч ы л а р ы ыҥырбыттарыгар, уокун нуучча Дьөгүөрү көрөн баран, сэнээбит омунугар чуут туран бара сыспыта. Хаг олордубутгарын кинио хатыһыылаах киирсии дьэ саҕаламмыта. Нууччата айдан иһэн хам баттыах буолбута, кыттааах ыһыы ытыска түбэһэн, сөһүйан, тэккэлэх минчээрэ сиройиттэн сотон кэбиспит курдук суох буолан бочумура түһэн, кытаракытары баттаспытынан барбыта. Дьэ, мин Дьөгүөрү онно көрө саллыбытым! Баттаһар харыта остуолга хам саалыыбыт көһөҕө курдук буолан, ибир да тыыммакка, улахан баҕайы киһи улуу-улуу баттыырыгар улаханнык иилистибэккэ тулуйан баран, киһитэ күүһэ өһүллүүтэ, үөс баттаскы биэрбэккэ хам баттаан кэбиспитэ! Дуобатчыттар үөрэн "һуу" дэһэ түспүттэрэ. Сэбиччу саатаах хотторуутуттан кыбыстан, «сыа эмэһэлээх сыыттай» сүр чэпчэкитик өйөн туран, кэлиитин да биэрбэккэ, аллараа элэккэ сүүрэн түһэр тыаһа лиһигирээн хаалбыта.

Дьөгүөр эссо биир тэбэнэтэ тыһыы этэ. Ол эрэри онно норуокка тэнийбэтэх көрүҥ буолан, түгэн түбэстэҕинэ эбэтэр наһаа көрдөстөхтөрүнэ эрэ көрдөрөр быһыылааҕа. Биирдэ Майаҕа, тыа сирин дуобатчыттарын республиканааҕы чемпионатыгар, сылын, күнүн умнубуппун, Нам дуобатчыта Никифоров Толя, норуокка билиэринэн Тойбохой диэн ааттаахтар аатаах уол, Дьөгүөр Монастырев үчүгэйдик тыарын истэн, миигин сүүсэрэ ыган кордор эрэ диэн күнү быһа араахсыбакка ыалдаҕыйаммыта. Толя, барыта бары сыстаҕас, оҥус бэрдэ киһи этэ, ситиг кэйиилээх хоһооннору айар ыччат этэ. Дьэ ол, билиэн-көрүөн баҕата батарбакка, сүүһүн тоһуйа сырыттаҕа дии!

Киэһэ остолубуойга аһаары, ас түһэтэр сиргэ уочараттаан турдахпытына Толя эмиэ Дьөгүөрэн көрдөстө: "Дьөгүөр Митрофанович! Таах туруохтааҕар, баһаалыста биирдэ тыйан көрдөрбөккүн дуо".

"Оо дьэ, бу киһи тулуттарын аастыҥ дуо! Чэ ол олоннону аҕалан бэһылыктаах анахсын ууран кулу эрэ", - диэн дьаһайбытыгар, ону эрэ күүтэн турбут Толя олоппоһу эбэҕэлээн аҕалан бэһылыктаах ааҕын уура охсон биэрбитэ. Дьөгүөр хаһас илиитин ылыан чыпчайыттан Толя бэһылыктаах уллугар, уҥа илиитинэн имиллээннээн эрэро да, Толя оро сарылыы түһээ, муостаҕа лах гына олоро түһэн бэһылыктаах уста баттаабыта. Ол уллугаардаах хайыытан үрүбүт дьон, тылбыы түмүгүн көрөөрү үмүөрүһэ түспүттэрэ дьоҕоор! Атаҕын хопполорун туора харана кыах баламах сураҕын уон курдук кэппэйэ сытарын көрөн, быһылыйаан ыагын чыпчайа тарбаҕынан, бэһылыкка тиритин ноҕуо хайдах манныык алтыһылабахтык тылбаахха сөбүн көрө бэккийтэн, салпан тобоһорун быһа илгистибиттэрэ. Толя айаккалыраан быһыыгар бааһын үрэ, имэрийэ олорон: "Көр, бу акаары баара, эссо сүүспүн тоһуйан биэрэн ыт буола сыстаҕым үһү!"- диэн омуннаан дьону күлэрдии олорбута.

Дьэ, итинник сэргэх, дьон таптыыр киһитэ этэ, күөгэйэр күннэригэр сылдьан, Чурапчыбыт биир чаҕылхай киһитэ Егор Митрофанович Монастырев.

Иван ПИНИГИН,
Чурапчы улууһун үөнна Хаҥалас нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооҕо.

Хоту көһөрүллүү 75 сылыгар

ХОТУ КӨҺӨРҮЛЛҮҮ КЫТТЫЫЛААХТАРЫН ИСПИИҺЭГЭ

23. "Оловуттугуу" колхоз

№ Фамилия, Имя, Отчество Возраст
1 Аянитов Аф. 43
2 Аянитова Анна 32
3 Аянитова Мария 12
4 Аянитов Ив. 1 7
5 Аянитов Ив. 2 3
6 Аянитов Егор 57
7 Аянитова Марфа 56
8 Аянитов Роман 20
9 Аянитов Сем. 18
10 Артахова Александ. 55
11 Артахова Анна 16
12 Апемподистова Дар. 40
13 Апемподистова Анна 13
14 Белолобский Дм. 69
15 Белолобская Анастас. 14
16 Безменов Фед. 54
17 Безменова Евдокия 64
18 Безменова Марфа 12
19 Безменова Татьяна 13
20 Попов Аф.
21 Попова Матр. 58
22 Попов Никол.
23 Сыромятникова Мария 6
24 Попов Ваня 7
25 Попов Вас. Егор. 13
26 Попов Констант. 16
27 Попова Прасковья 58
28 Попов Тит 14
29 Попов Конст. 6
30 Сыромятников Вас. 32
31 Сыромятникова Ева 30
32 Сыромятников Ром. Сем (Ром.) 4
33 Сыромятников Ив. В. 3
34 Сыромятникова Александ. 49
35 Сыромятникова Анна Р. 19
36 Сыромятникова Мария 10
37 Сыромятников Ив. Р. 5
38 Сыромятников Петр. А. 49
39 Сыромятникова Анна 30
40 Сыромятников Серг. 20
41 Сыромятников Аф. 17
42 Сыромятникова Ир. 1 12
43 Сыромятникова Ир. 2 11
44 Сыромятникова Анна 3
45 Сыромятников Никол. 5
46 Сыромятников Петр 6
47 Сыромятников Егор Гр. 26
48 Сыромятников Илья Сем. 29
49 Сыромятникова Прасковья 22
50 Лазарева Агр. 33
51 Лазарев Василий 6
52 Лазарева Анна 4
53 Лазарева Мар. 2
54 Лазарев Илья Пет. 18
55 Сивцев Ник. 56
56 Сивцева Праск. 16
57 Сивцев Вас. 12
58 Сивцев Алекс. 55
59 Сивцева Лекар. (Гликерия) 40
60 Сивцева (Пестрякова) Ульяна 20
61 Сивцева Матр. 18
62 Сивцева Варвара 7
63 Сивцева Улита 40
64 Сивцев Ник. 14
65 Сивцева Елена 4
66 Сивцева Анаст. 60
67 Сивцева Настя 8
68 Неустроев Петр 29
69 Неустроева Анна 27
70 Неустроева Нюта 2
71 Неустроева Матр. 1
72 Неустроев Вас. 16
73 Максимов Вас.
74 Максимова Александра 14
75 Захаров Семен 59
76 Захарова Александра 16
77 Захаров Сем. Сем. 12
78 Захарова Анна 13
79 Захарова Мсым (Мария) 7
80 Черин Гавр. 13
81 Сыромятников Харитон
82 Охотин Ив. Ив. 14
83 Охотина Степан 12
84 Винокурова Тат.
85 Морфунов Ив. 41
86 Морфунова Ирина 38
87 Морфунов Сем. 11
88 Морфунова Елена 3
89 Баранова Анна 24
90 Баранов Мих. до 1
91 Харитонов Петр 35
92 Харитонова Александ. 28
93 Харитонов Егор 7
94 Дегдаева Гавр. 27
95 Дегдаева Прасковья 52
96 Дегдаева Мария 13
97 Дегдаева Ник. 11
98 Демьянова Федос. 25
99 Демьянова Екатер. 13
100 Демьянова Прасковья 4
101 Демьянов Митя 3

12/IX - 1942

Счетовод п/п
Председатель колхоза Сивцев

Архыып кэнииһигэр баар дьон төрүттэригэр бэйэлэрин көрдөрбүттэрэ:
1 Аянитов Ив. 2 3
2 Безменова Татьяна 13
3 Попов Конст. 6
5 Сыромятников Ив. В 3
6 Сыромятникова Анна 30
7 Сыромятникова Ир 2 11
10 Лазарев Илья Пет. 18
12 Неустроева Матр 1
14 Сыромятников Харитон
15 Охотин Ив. Ив. 14
16 Охотина Степан 12
17 Морфунова Елена 3
18 Баранов Мих. до 1

Испииһэк кэнниттэн архыыпка көстүбүт кыттааччылар дьоно:

1 Атакова Александра Константин.
2 Атакова Ульяна
3 Аянитова Анна Афанасьевна
4 Баранов Софрон Дмитриевич
5 Баранова Мария Софроновна
6 Безменов Пантелеймон Федотович
7 Иванова Феонсия Николаевна
8 Ломанов Николай Васильевич
9 Лобанов Иван Иванович
10 Лобанова (Паршкова) Степанида Ивановна
11 Лобанова Харитина Павловна
12 Михайлов Михаил Данилович
13 Михайлова Мария Петровна
14 Морфунов Василий Иванович
15 Морфунов Петр Иванович
16 Морфунова Анна Ивановна
17 Неустроев Петр Петрович
18 Попова Мария Николаевна
19 Попова Харитина Даниловна
20 Сыромятников Василий Васильевич - Михайлов
21 Сыромятников Илья Пантелеймон.
22 Сыромятников Петр Петрович Н.
23 Сыромятникова Наталья Петровна
24 Сыромятникова Ульяна Петровна
25 Харитонов Иннокентий Петрович
26 Хомутова

22. "Коминтерн" колхоз

№ Фамилия Имя, Отчество Возраст
1 Решетникова Агр. Дм.(Ник) 35
2 Решетников Илья Сав. 10
3 Решетников Иван Сав. 8
4 Слепцова Елена Гавр. 39
5 Слепцов Владимир Дм. 8
6 Слепцова Надежда Дм. 6
7 Слепцов Гаврил Дм. 3
8 Слепцов Дмитрий Дм. 1
9 Местников Конст. Ив. 36
10 Местникова Прасковья Ив. 33
11 Местников Степан Конст. 12
12 Местникова Мария Конст. 8
13 Мохначевский Трифон Ив. 63
14 Мохначевская Анастасия Сил. 42
15 Мохначевская Матрена Тр. 15
16 Мохначевский Гаврил Тр. 11
17 Старостина Анна Петр. 33
18 Старостин Иван Фед. 13
19 Старостин Егор Федор. 10
20 Шоломова Анна Гр. 7
21 Шоломова Марфа Гр. 4
22 Слепцов Петр Ив. 18
23 Слепцов Иван Ив. 7
24 Местникова Мария Сир. (Егор) 19
25 Новгородов Сераф. 39
26 Шоломов Павел Ник. 32
27 Мохначевская Пар. Тир. 32
28 Решетникова Агафия Тир 20
29 Шоломова Евдок. П. 3
30 Местникова Анна В. 41
31 Местникова Елена Андр. 18
32 Местников Петр Федор. 64
33 Местникова Наталья Ник. 36
34 Местникова Марфа Петр. 9
35 Местникова Екатерина Петр. 4
36 Местникова Степанида Петр. 1
37 Шоломова Екатерина Спи.(Сем)60
38 Шоломов Семен Семенов. 14
39 Шоломов Матвей Сем. 8
40 Шоломов Михаил 3
41 Пестряков Данил Ник. 68
42 Пестрякова Александра П. 41
43 Пестрякова Анастасия Дан. 15
44 Пестряков Гаврил Дан. 10
45 Пестряков Михаил Дан. 9
46 Пестрякова Акулина Дан. 6
47 Гуляев Гаврил Егор. 17
48 Решетников Тимофей Андр.(Ив)66
49 Решетникова Иннокентий Тим. 17
50 Решетникова Евдокия Ив. 28
51 Решетникова Августа Мак. 2
52 Решетников Михаил Петр. 22
53 Решетникова Мария Прок. 65
54 Решетникова Ксения Петровна 30
55 Сокольников Ефим Ив. 41
56 Сокольников Егор Иванов. 26
57 Сокольникова Анна Андр. 77
58 Решетников Николай Петр. 41
59 Решетникова Пелагея Кар. 26
60 Решетников Гаврил Ник. 3
61 Решетников Петр Ник. 5
62 Решетников Василий Ник. 2
63 Местников Конст. Ив. 38
64 Местникова Анна Кирил. 35
65 Местников Киприян Конст. 11
66 Местников Кирилл Конст. 4
67 Местникова Мария Конст (Кась)3
68 Местников Крисынг Конст. 1
69 Местников Иван Иван. 45
70 Местникова Ульяна Ив. 33
71 Местникова Елена Иван. 12
72 Местникова Мария Иван. 10
73 Решетников Лев Петр. 38
74 Решетникова Мария Ив. 34
75 Решетникова Евдокия Льнов. 11
76 Решетникова Клавдия Льнов. 10
77 Местникова Прасковья Сем. 52
78 Местникова Ульяна Пав. 1
79 Местникова Дарья Павл. 9
80 Лыткин Петр Андр. 61
81 Лыткина Варвара Петр. 7
82 Лыткина Лиза Петр. 6
83 Лыткин Платон Петр. 14
84 Гоголев Алексей Пав. 79
85 Гоголева Ирина Гавр. 74
86 Гоголева Пелагея Алекс. 23
87 Гоголев Василий Алекс. 9
88 Сокольников Михаил Абр. 29
89 Сокольникова Елизавета Абр. 19
90 Сокольникова Татьяна Абр. 25
91 Сокольников Абрам Абрам. 9
92 Сокольникова Степанида Федор. 2
Местников Петр Ник. 54
Местникова Агафья С. 42
Местникова Евдокия Петровна 8
Местникова Александра Петр 7
93 Сокольников Егор Аф 31
94 Сокольникова Марфа Ник. 27
95 Сокольникова Елизава Панова 83
96 Сокольников Василий Егор. 2
97 Новгородов Егор Саввич 41
98 Новгородова Екатерина Егор. 16
99 Новгородов Егор Егорович 12
100 Баранов Филипп Ник. 51
101 Баранова Анна Ив. 43
102 Баранова Варвара Фил. 17
103 Баранова Матрена Фил. 12
104 Попова Агрофена Ал. 22
105 Пестряков Иван Дм. 31
106 Пестряков Андрей Дм. 29
107 Пестрякова Агафия Дм. 21
108 Пестрякова Александра Дм. 13
109 Пестряков Дмитрий Ив. 7
110 Шоломов Павел Ал. 62
111 Шоломова Кристина Ил. 49
112 Шоломова Мария Пав. 16
113 Шоломов Иван Павл. 9
114 Шоломов Михаил Павл. 12
115 Пестряков Михаил Мих. 21
116 Григорьева Елизавета Гавр. 25
117 Решетникова Тихон Петр. 36
118 Решетников Дмитрий Тих. 8
119 Решетников Михаил Петр. 22
120 Титов Константин Кирил. 58
121 Титова Вера Сем. 28
122 Титова Ульяна Констант. 15
123 Титов Серго Констант. 3
124 Попова Мария Ив. 74
125 Решетникова Мария Як. 32
126 Егорова Мария Пав. 83
127 Ефимов Иван Ник. 36
128 Слепцова Елена Федор. 28
129 Слепцова Елена Егор.(Сем) 61
130 Слепцова Евдокия Фед. 20
131 Слепцов Николай Фед. 15
132 Слепцова Анна Аф. 39
133 Слепцова Екатерина Ив. 17
134 Слепцов Тусбуган Ив. 12
135 Слепцов Иван Иван. 5
136 Слепцов Спартак Ив. 7
Слепцова Анна Григор 35
Слепцова Малчары Мих. 13
Слепцов Ким Мих. 7
Слепцов Кэнэри Мих. 8
Слепцов Нюргустан Мих. 3
137 Слепцова Федора Вас. 53
138 Слепцова Мария Фил (Ник) 34
139 Слепцов Намурган (Демьян) Ник. 12
140 Слепцов Василий Ник. 10
141 Слепцов Павел Ник. 15
Петров Андрей Иван. 53
Петрова Акулина Ефр. 47
142 Решетников Егор Гр. (Дм) 36
143 Решетникова Варвара Дм 35
144 Местников Ник. Ник. 66
145 Местникова Ефросинья (Ник) Григор. 46
146 Местникова Надежда Ник. 7
147 Местников Иван Ник. 35
148 Охлопкова Анаст.Сем.Ник 22
149 Слепцова Наталья Ник. 25
150 Решетникова Лиза Лук. 5
151 Решетников Михаил Лук. 3
152 Охлопков Лазарь Игнат.(Афан) 54
153 Охлопков Григорий Лазарович 23
154 Охлопков Иван Лазаревич 10
155 Слепцов Ефрем Андр. 72
156 Баранова Федосья Еф.(Петр) 31
157 Баранов Андрей Федор 8
158 Баранов Филипп Петр. 32
159 Баранова Анисья Петр. 32
160 Баранов Константин Фил. 11
161 Баранова Акулина Вас. 35
162 Баранова Варвара Фил 3
163 Слепцов Иннокентий Алекс. 18
Попов Гаврил Петр. 13
Попов Николай Петр. 5
164 Местников Михаил Гавр (Петр) 21
165 Местников Василий Федор. 50
166 Местников Федор Сем. 80
167 Попов Григорий Констант. 18
168 Попов Николай Конст. (Алекс) 12
169 Лыткина Александра Степ. 59
170 Лыткин Константин Кир. 14
171 Лыткин Семен Кир. 13
172 Лыткин Андрей Кир. 8
173 Лыткина Харитина(Алекс) Кир. 6
174 Решетникова Яков Яковл. 16
175 Решетникова Евдокия Яковл. 9
176 Решетникова Наталья Вас. 22
177 Решетников Михаил Сем. 18
178 Белолобская Марфа 51

12/IX - 1942
Председатель колхоза п/п

Архыып кэнииһигэр баар дьон төрүттэригэр бэйэлэрин көрдөрбүттэрэ:
1 Старостин Егор Федор. 10
2 Шоломова Анна Гр. 7
3 Решетникова Агафия Тир. 20
4 Местникова Степанида Петр. 1
5 Шоломов Михаил 3
6 Решетникова Августа Мак. 2
7 Решетникова Мария Прок. 65
8 Местников Крисынг Конст. 1
9 Местникова Елена Иван. 12
10 Решетникова Клавдия Льнов. 10
11 Сокольникова Степанида Федор. 2
12 Новгородов Егор Саввич 41
13 Решетников Дмитрий Тих. 8
14 Решетников Михаил Петр. 22
15 Титов Константин Кирил. 58
16 Решетникова Мария Як. 32
17 Егорова Мария Пав. 83
18 Слепцов Тусбуган Ив. 12
19 Слепцова Федора Вас. 53
20 Местников Иван Ник. 35
21 Решетникова Лиза Лук. 5
22 Баранов Андрей Федор 8
23 Решетникова Наталья Вас. 22

Испииһэк кэнниттэн архыыпка көстүбүт кыттааччылар дьоно:

1 Баранов Дмитрий Филиппович
2 Баранова Аграфена
3 Баранова Аграфена Петровна
4 Ефимов Николай Иванович
5 Лыткин Дмитрий Кириллович
6 Лыткина Александра Кирилловна
7 Матвеев Юрий Данилович
8 Местников Иннокентий Гаврил.
9 Местников Федот Семенович
10 Местникова Елизавета Петровна
11 Местникова Ирина Константиновна
12 Местникова Карина Константиновна
13 Местникова Лариса Федоровна
14 Мохначевская Анастасия Трифоновна
15 Мохначевская Февронья Ефремовна
16 Мохначевский Андрей Андреевич
17 Охлопков Николай Семенович
18 Охлопкова Ефросинья Григорьевна
19 Пестеров Андриан Дмитриевич
20 Пестерева Агафия Дмитриевна
21 Пестряков Алексей Иванович
22 Попов Иван Константинович
23 Попов Константин Макарович
24 Попов Ксенофонт Ксенофонтович
25 Попов Николай Алексеевич
26 Решетников Василий Дмитриевич
27 Решетников Иван Тимофеевич
28 Решетников Лев Львович
29 Решетников Лука Александрович
30 Решетников Николай Иванович
31 Решетников Савва Андреевич
32 Решетникова
33 Решетникова Александра Николаевна
34 Решетникова Клара Львовна
35 Сивцева Евдокия
36 Сивцева Ульяна Алексеевна
37 Слепцов Иван Петрович
38 Слепцов Михаил Лукич
39 Слепцова Дарья
40 Слепцова Елизавета Лукинична
41 Старостин Федор Федорович
42 Старостин Федот Прокопьевич
43 Старостина Анна Федоровна
44 Сыромятникова Прасковья Семеновна
45 Титов Валерий Константинович
46 Титова Наталья Константиновна
47 Шоломов Григорий Григорьевич
48 Шоломов Иннокентий Романович
49 Шоломов Павел Павлович
50 Шоломов Самсон Павлович
51 Шоломова Прасковья Павловна

Человек и закон

ОБ УПЛАТЕ АДМИНИСТРАТИВНОГО ШТРАФА

Административный штраф должен быть уплачен лицом, привлеченным к административной ответственности, не позднее шестидесяти дней со дня вступления постановления о наложении административного штрафа в законную силу.

Административный штраф – мера административной ответственности, которая устанавливается в абсолютно определенной или относительно определенной денежной форме в виде конкретной фиксированной суммы.

Административный штраф как денежное взыскание выражается в рублях и устанавливается для граждан в размере, не превышающем пяти тысяч рублей; для должностных лиц – пятидесяти тысяч рублей; для юридических лиц – одного миллиона рублей (ст.3.5 КоАП РФ).

Неуплата административного штрафа в срок, предусмотренный Кодексом об административных правонарушениях РФ влечет наложение административного штрафа в двукратном размере суммы неуплаченного административного штрафа, но не менее одной тысячи рублей, либо административный арест на срок до пятнадцати суток, либо обязательные работы на срок до пятидесяти часов.

При отсутствии документа, свидетельствующего об уплате административного штрафа (квитанции) по истечении установленного срока, судья, орган, должностное лицо, вынесшее постановление, направляют в течение десяти суток постановление о наложении административного штрафа с отметкой о его неуплате судебному приставу-исполнителю для исполнения в порядке, предусмотренном федеральным законодательством.

Кроме того, должностное лицо федерального органа исполнительной власти, структурного подразделения или территориального органа, иного государственного органа, рассмотревшего дело об административном правонарушении составляет протокол об административном правонарушении, предусмотренном ч.1 ст.20.25 КоАП РФ (Уклонение от исполнения административного наказания), в отношении лица, не уплатившего административный штраф и направляет к рассмотрению мировой судьи.

Квитанцию с реквизитами для уплаты административного штрафа по постановлениям по делам об административных правонарушениях получить в кабинете №53 ОМВД России по Чурапчинскому району.

Л.И. МАКСИМОВА,
старший прапорщик полиции, ответственный по исполнению административного законодательства ОМВД России по Чурапчинскому району.

Объявление

Магазин «Спутник» (п. Нижний Бестях) реализует пластиковые окна VekaProline по низким ценам:

1. Окно Veka, 1 секция, глухое (0,50*0,80 м.)	1 800,00
2. Окно Veka, 1секция отк (0,50*0,80 м.)	3 200,00
3. Окно Veka, 1 секция, глухое (1,00*0,80 м.)	2 650,00
4. Окно Veka, 1сек. пов. отк. (1,00*0,80 м.)	4 650,00
5. Окно Veka, 1 секция, глухое (1,00*1,00 м.)	3 200,00
6. Окно Veka, 1сек. пов.отк. (1,00*1,00 м.)	5 450,00
7. Окно Veka, 2сек. глухое (1,20*1,00 м.)	4 350,00
8. Окно Veka, 2сек. с прав поворотки (1,00*1,20 м.)	6 100,00
9. Окно Veka, 2сек. глухое (1,00*1,20 м.)	4 500,00
10. Окно Veka, 1сек. пов.отк. (1,00*1,20 м.)	6 100,00
11. Окно Veka, 2сек. глухое (1,20*1,20 м.)	5 100,00
12. Окно Veka, 2сек. с прав поворотки (1,20*1,20 м)	6 900,00
13. Окно Veka, 2сек. глухое (1,50*1,20 м.)	5 850,00
14. Окно Veka, 2сек. с прав поворотки (1,50*1,20 м)	7 850,00
15. Окно Veka, 2сек. глухое (1,20*1,30 м.)	5 400,00
16. Окно Veka, 2сек. с прав поворотки (1,20*1,30 м)	7 300,00
17. Окно Veka, 2сек. глухое (1,50*1,30 м.)	6 250,00
18. Окно Veka, 2сек. с прав поворотки (1,50*1,30 м)	8 350,00
19. Дверь балконная VekaProline 700*1800	6 500,00

Мы ждем вас по адресу: Нижний Бестях, Ленина 11, Бизнес-Центр «Кристалл», 2 этаж, пав. 5.

Кэриэстэбил

ӨЙДҮҮ-САНЫЫ СЫЛДЬЫАХПЫТ

Күндүтүк саныыр, таптыыр, 58 сыл устата биргэ олорбут кэргэним, ийэм, эбэм, саҥаспыт, үлэ, тыыл, педагогическай үлэ бэтэрээнэ, РСФСР норуотун үөрэҕириитин туйгуна, хоту кэһэрүлүүгү кыттыылааҕа **Платонова Акулина Петровна** үһүн ыарахан ыарыыттан биһиги кэккэбиититтэн туораабыта бу дьыл от ыйын 22 күнүгэр 1 сыла буолла.

Платонова Акулина Петровна 1929 сыллаахха муус устар 5 күнүгэр Чурапчы оройуонун Хоптоҕо нэһилиэгэр «Андреев» диэн колхуостаахтар дьиэ кэргэттэригэр төрөөбүтэ. Төрөппүттэрэ, аҕата Платонов Петр Михайлович Хоптоҕо төрүт олохтооҕо, ийэтэ Платонова Феврония Терентьевна Мугудайтан төрүттээх дьахтара диэн этэллэр. 1937 сыллаахха Дириҥ оскуолатыгар 1 кылааска үөрэнэ киирбитэ, үһүс кылааһы бүтэрэн баран аҕата өлөн 9 саастааҕар аҕыс көһүрүгэн куораака киэлэрин үөрэттэрбиттэрэ. 4-с кылааһы онно бүтэрбитэ. Аҕата 1939 сыллаахха тоҕус саастааҕар өлбүтэ. Онтон Дириҥҥэ 5-с кылааска үөрэммитэ.

1942 сыллаахха аччыктаах ыйдар күүс өттүгэн балык бултуурга Көбүөйи оройуонугар көһөрүүгэ үүрбүттэрэ. 1 Сиигтэрэ 1942 сыллаахха ийэтэ, 1943 сыллаахха иккии быраата хоргуйан өлбүттэрэ. Ол кыһыыстаах кэһэргэ сыллары дьиэ кэргэттэрэ ымыы эстиэхтэриҥ, кинини интернаакка ылан олорбут хаалбыта. 15 көстөөх Көбүөйи оскуолатыгар 5-с, 6-с кылааска интернаакка олорон үөрэммитэ. Бэстээх сайын оҕус сыарҕатынан баһыйан 4 хонон тиийбиттэр. Бэрэдуот хаһаайыстыбаҕа кыһыл аҕас халлаан ааһыгар тахсан сүүрүүгэ үс иккиэ кыыыҥ олорбуттар. Толоон, аччыктаан эрэй бөҕөнү көрбүттэр. Нэһилиэк оскуолатыгар Көбүөйи Устьаабаҕа тиийбиттэр. Кэм лаахтаах сүтэ Арыылаах биэрэгэр илдьэн суоспуттар. Онно ый курдук олорон баран «Тимиэто» диэн ааска бииргэ иннигэр балыксыт олорбуттар. Балыксыт ааста ыйдара суох буолан ийэ тымныы, мас мастыыр кэһиэттээх суох этэ. Сэттэ кылаастаах оскуолаҕа үөрэнэ сылдьан 1944 сыллаахха холкуос дойдутугар тонноругар төттөрү киирбит. Дойдуларыгар кэлбиттэригэр өт дьыл буолбут. Кыһыҥҥы кэһэргэ үүрүллэн, дьон бэҕэрү хоргутан, тэлгэрэн олорбуттар, сүөрүтүн сулдьаабыттар этэ, хом санаа сүрэх баана буолан ааһан ардыган биэрбэт диэн хоргуйа-хомойо ахтара.

Дириҥҥэ 7-с кылааһы бүтэрэр. Үлэһит буолар баҕаттан педучилище дошкольнай отделениятыгар үөрэнэ киирэр. Эмиэ интернаакка олорон үөрэнэр. 1951 сыллаахха училищены бүтэрэн Дьокуускай таһыгар Марха саалигыгар иитээччи киирэн педагогическай үлэтин саҕалыыр. 1953 сыллаахха Өлүөхүмэ оройуонун Токкотугар (Чаараҕа) ананан тиийэн саха дьаһалын арыйар. Токко оройуонун ССКП сэкирэтэрэ Оленина Платон Прокопьевич эдэр туһаайах кыыс оҕо үөрэ таһаарыылаах буоларыгар аҕалыы сылдьаннаҕан 3 сыл устата Акулина Петровнаны сэбиэдиссэйинэн үлэлээр. Онно кини саха тэрилэр оҕо саадын ыһыаҕыларын биэр буолан туох баар тэрээйин үлэни үрдүк таһымҥа таһааран ситиһиилээхтик үлэлиир. Ол сылдьан Үөрэх министиэристибэтэ төрөөбүт оройуонун дьаһала суох олорор диэн Чурапчытыгар. Онон 1956 сыллаахха Чурапчыга аан бастакы оҕо саадын арыйан биэс сыл устата таһаарыылаахтык үлэлээбитэ. 1958 сыллан ыла буолан Хайахсыкка көһөн, онно олохсуйан, манна саҥа 50 миэстэлээх дьаһал дьиэтэ тутуллан иитээччитинэн, сэбиэдиссэйинэн пенсияҕа тахсыар диэри үлэлээбитэ.

Акулина Петровна хас эмэ оройуонунан сылдьан үтүө суобастаахтык, сиэрдээхтик уонна дьаныардаахтык, бэрт үлэһиттэрэ тулуйан үлэлээбитин иһин кыһыл наҕараадаларга: Отличник народного просвещения РСФСР; Ветеран народного образования РСФСР; Ветеран тыыл, труда; "За доблестный труд в Великой отечественной войне 1941-1945 гг"; "За доблестный труд в ознаменование 100-летия со дня рождения В.И.Ленина" мэтээллэрэ. Маны таһынан кыайыы юбилейнай мэтээллэрэ, оройуон, республика, РСФСР бочуоттай грамоталара, эҕэрдэ, махтал суруктара үтүө үлэтин көрдөрөллөр.

Акулина Петровна киһи быһыытынан киэҥ көрүүлээх, мааныламмах, куруук иһии чэйдээх, минньигэс минньиэс, сылаас алгыстаах буолара. Кэргэнэ Михаил Егорович 58 сыл устата ой-санаа, эрэллээх кэргэн, үлэтигэр-хамнаһыгар үтүө сүбэһит буолан, үтүө-мааны тапталлара, кэһиэстээх ыра санаата тустан кыһынна Галинаны, сиэннэ Алинаны үөрэттэ, олох суолугар уктэннэрэн, дьиэ кэргэнин сылаас сыһыанынан үтүлээн дьоллоохтук олорон ааста.

Таптыыр кэргэним, ийэм, эбэм, саҥаспыт сырдык мөссүөнэ, олоххо дьулуура, үлэҕэ сыһыана биһиги ойбут үгэрсаныабыттыгар, сүрэхтэрбит эр-дууһабытыгар иҥэн оруу тыыннаах, кэнэҕэс сылларга үтүө холобур буолан туруохтара.

Күндү киһибитин сүтэрбит ыарахан күннэрбитигэр күүс-көмө, өйөбүл буолбут нэһилиэк салалтатыгар, балыыһа коллективыгар, чугастаан чугас ыалларбытыгар, аймахтарбытыгар барҕа махталбытын биллэрэбит.

Кэргэнэ Михаил Егорович Васильев, уола, кыыһа, тыа хаһаайыстыбатын бэтэрээнэ, Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Саха Республикатын «Гражданскай килбиэнэ» бэлиэтин хаһаайката, кыыһа, сиэнэ, аймахтара.

КОЛЛЕГИЯ ЮРИДИЧЕСКОЙ ЗАЩИТЫ

Юридическая помощь по возврату водительских удостоверений. ДТП. Возврат по амнистии уже лишенных прав. Официально. 8-800-35-01-002. Звонок бесплатный!

БИЛЛЭРИИЛЭР/ОБЪЯВЛЕНИЯ

Мыыдаҕайыга — Бэсэ Васильев аатынан уулуссаҕа дачаҕа анаан уһаайба атыылыыбын. Өрүстэн чугас. Толобуура киэҥ.

Билиэр телефоннарыгар: 29-352, 89659944310.

Мугудай нэһилиэгин олохтооҕо таптыыр оҕом, балтыбыт, кэргэним, ийэбит, эбэбит, хайыннагыт олохтоох орто оскуола учуутала, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэҕириитин туйгуна

СИВЦЕВА Дария Дмитриевна

бу дьыл от ыйын 24 күнүгэр ыарахан ыарыыттан сөҕүмэрдик олохтон барбытынан дириҥник курутуйан туран иһитиннэрэбит.

Ийэтэ, эдьиийдэрэ, кутуотэ, кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, аймахтара.

Кутурҕаннарын тэҥҥэ үллэстэр:

– Дария Дмитриевна Сивцева соһуччу ыалдьан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Мария Тарасовнаҕа, бииргэ үлэлээбит коллегатыгар Ульяна Дмитриевнаҕа, бииргэ төрөөбүттэригэр, кэргэнигэр, чугас дьонноругар олохтоох дьаһалта, „Чуораанчык" уһуйаан коллектива.

– Күндү коллегабыт Дария Дмитриевна соһуччу ыалдьан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Мария Тарасовнаҕа, бииргэ төрөөбүттэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, чугас дьоннугар Мугудай орто оскуолатын коллектива.

– Бииргэ төрөөбүт балта Дария Дмитриевна олохтон туораабытынан коллегабытыгар Ульяна Дмитриевна Сивцеваҕа Тыа хаһаайыстыбатын управлениетын коллектива.

– Таптыыр дьүөгэбит Дария соһумардык күн сириттэн барбытынан ийэтигэр Мария Тарасовнаҕа, кэргэнигэр Петр Федоровичка, оҕолоругар, сиэннэригэр, бары аймахтарыгар „Мааныкаан" ансаамбыл кулуун бэтэрээннэрэ.

– Чугаспыт саныыр киһибит, ыккабыт Дария Дмитриевна соһуччу ыалдьан олохтон туораабытынан ийэтигэр Мария Тарасовна Толстоуховаҕа, эдьиийдэригэр Федораҕа, Ульянаҕа, оҕолоругар, кэргэннигэр ыккабыттара Аммосовтар, Коркиннар.

– Күндү учууталбыт, кылааспыт салайааччыта Дария Дмитриевна ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан ийэтигэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, бииргэ төрөөбүттэригэр Мугудай орто оскуолатын XI-с кылааһын оҕолоро, төрөппүттэрэ.

– Үөрэниит оҕом, бииргэ үөрэммит доҕорбут Мугудай орто оскуолатын 1984 сыллаахха үөрэнэн бүтэрбит Дария Дмитриевна Сивцева — Дмитриевна күн сириттэн соһумардык олохтон туораабытынан ийэтигэр, учууталбытыгар Мария Тарасовнаҕа, эдьиийдэригэр, кэргэнигэр, оҕолоругар, аймахтарыгар кылаас салайааччыта Екатерина Петровна уонна бииргэ үөрэммит оҕолоро.

– Быраатыт Петр Федорович таптыыр кэргэнэ Дария Дмитриевна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан ийэтигэр Мария Тарасовнаҕа, оҕолоругар, бары аймахтарыгар Мугудайтан Галина, Виктор Сивцевтар.

Кылаабынай редактор – **А.А. ЗАХАРОВ.**
Эппиэттиир сэкирэтэр, тыа хаһаайыстыбатын отдела – **А.М. СЛЕПЦОВ.**
Корреспонненнар – **О.В. ЖИРКОВА, С.А. ЖЕНДРИНСКЭЙ.**
Таппаны – **Л.К. ПОПОВА.**
Бэчээттиэччиттэр – **С.А. ПАВЛОВ, Ф.А. ПРОТОДЬЯКОНОВ.**

Тэриэйэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

Саҥа олох

АДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". **Телефоннарбыт:** редактор – 41-332, отделлар – 41-265, 41-358. **E-mail:** sanaoloh@mail.ru. сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакааз: № 79 (11389) **Кээмэйэ:** 1 бэч. лиис **Тираж** 750 **Хаһыат сыаната:** 10 солк.

Ааптар суруйар этиитэр саҥа редакция позициятыгар эппиэттээбэт. Суруйуу ааптарга төннөрүллүбэт.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 26.07.2017 с. офсетка бэчээттэннэ. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекса: 54907. Хаһыат нэдиэлэҕэ устэ: оптуорунньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.